

ዳኞች፡- መንበረፀሐይ ታደሰ

ሐጎስ ወልዱ

ሒሩት መለሠ

ብርሃኑ አመነው

አልማው ወሌ

አመልካች፡- ተንዳሆ ስኳር ፋብሪካ ፕሮጀክት - አንዳርጋቸው በየነ ቀረቡ።

ተጠሪዎች፡- 1. ኃይሌ ይማም - ቀረቡ።

2. ዓሊ ሐሰን - ቀረቡ።

መዝገቡን መርምረን የሚከተለውን ፍርድ ሰጥተናል።

ፍርድ

ለአቤቱታው መነሻ የሆነው ጉዳይ በአሠሪና ሠራተኞች መካከል የተነሳውን የሥራ ክርክር የሚመለከት ነው። ክርክሩ በተጀመረበት በዱብቲ ዱአር ወረዳ ፍ/ቤት ከሣሾች የነበሩት ተጠሪዎች ናቸው። በአመልካች ላይ ክስ የመሠረቱት ሥራችንን በገዛ ፈቃዳችን ለመተው የፈለግን ስለሆነ የአገልግሎት ካሣ ክፍሎና ምስክር ወረቀት በመስጠት እንዲያሰናብተን ይወሰንልን በማለት ነው። አመልካች ለክስ በሰጠው መልስ ተጠሪዎች በጡረታ የሚገለሉ ከመሆናቸው በተጨማሪ የአገልግሎት ካሣ ሊከፈላቸው አይገባም በማለት የተከራከረ ሲሆን፤ ፍ/ቤቱ ግን ክርክሩን ውድቅ በማድረግ የተጠየቀውን የአገልግሎት ካሣ እንዲከፈል ወስኖአል። ጉዳዩ በይግባኝ የቀረበለት በአፋር ብ/ክ/መ/የአውሲ ረሱ ከፍተኛ ፍ/ቤትም እንደዚሁ ክርክሩን የሰማ ሲሆን፤ በመጨረሻም ይግባኝ የተባለበትን ውሣኔ አጽንቶአል። የሰበር አቤቱታ የቀረው በዚህ ላይ ነው።

እኛም አመልካች ግንቦት 27 ቀን 2001 ዓ.ም. በዓፈው ማመልከቻ ያቀረበውን አቤቱታ መሠረት በማድረግ ተጠሪዎችን አስቀርቦ ክርክሩን ሰምተናል። ክርክሩ የተሰማው ተጠሪዎች የአገልግሎት ካሣ /የስንብት ክፍያ/ ይከፈላቸው የመባሉን አግባብነት ከመመርመር አንጻር ነው። በመሆኑም በዚህ ረገድ ግራ ቀኝ ወገኖች ያሰሙት ክርክር አቤቱታ ከቀረበበት ውሣኔ እና ከሕጉ ጋር አገናዝቦን ተመልክተናል።

በሥር ፍ/ቤቶች በተደረገው ክርክር ያልተካደው ወይም የተረጋገጠው ተጠሪዎች የክፍያ ጥያቄን እና ስንብትን መሠረት በማድረግ ክስ የመሠረቱት በጡረታ የሚገለሉበት ጊዜ እንደደረሰ ነው። አመልካች የክፍያ ጥያቄውን ከሥር ጀምሮ ሲቃወም የመጣውም ተጠሪዎች መደበኛ የጡረታ ዕድሜ የደረሱና የጡረታ አበልም የሚከፈላቸው ናቸው በማለት ነው። ተጠሪዎችም በዚህ መልክ ከአመልካች የቀረበውን ክርክር የሚያስተባብል ክርክርም ሆነ ማስረጃ አላቀረቡም። የሥር ፍ/ቤቶችም ቢሆኑ ተጠሪዎች በአመልካች ዘንድ ማገልገላቸውን ብቻ በማየት ወሰኑ እንጂ በሕጉ የተቀመጠውን ድንጋጌ ከቀረበላቸው የፍሬ ነገር ክርክር ጋር አላገናዘቡም።

የአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ አዋጅ ቁ. 377/96“ገ” ለማሻሻል በወጣው አዋጅ ቁ. 494/98 አንቀጽ 2/2/ሰ/ እና /ሸ/ ከተቀመጡት ድንጋጌዎች መዝገብ እንደሚቻለው በአዋጅ ቁ. 377/96 አንቀጽ 39 እንደተደነገገው የሥራ ስንብት ክፍያ የሚከፈለው ሠራተኛው የፕሮቨደንት ፈንድ ሽፋን ወይም የጡረታ መብት የሌለው ከሆነ እንደዚሁም ሥራውን ሲለቅ መደበኛ የጡረታ ዕድሜ ያልደረሰ ሲሆን ነው። በያዘነው ጉዳይ ተጠሪዎች ሥራችንን በገዛ ፈቃዳችን ለቀናልና የስንብት ክፍያ እንዲከፈለን ይወሰንልን በማለት ክስ የመሠረቱት የጡረታ መውጫ እድሜያቸው ሳይደርስና ተገቢውን ዝግጅት እንዲያደርጉ አመልካች ካስታወቃቸው በኋላ እንደሆነ በአመልካች ክርክር ተመልክቶአል። ተጠሪዎች ይህ እውነት

ላለመሆኑ ያሳዩት ነገር የለም። ከዚህ እንግዲህ መገንዘብ የሚቻለው ተጠሪዎች የጡረታ መብት ያላቸው ብቻ ሳይሆኑ፣ መደበኛ የጡረታ ዕድሜም የደረሱ መሆናቸው ጭምር ነው። በመሆኑም የስንብት ክፍያ የሚያገኙበት የሕግ አግባብ የለም። የሥር ፍ/ቤቶች የሰጠው ውሳኔም ከዚህ አንጻር ሲታይ በሕጉ አተረጓጎም ረገድ መሠረታዊ የሕግ ስህተት የተፈጸመበት ነው ለማለት ችለናል።

ው ሣ ኔ

1. በአፋር ብ/ክ/መ/ የዱብቲ ደአር ወረዳ ፍ/ቤት በፍ/ብ/መ/ቁ. 0956/2000 ሐምሌ 10 ቀን 2000 ዓ.ም. የሰጠው ውሳኔ እና የአውሲ ረሱ ከፍተኛ ፍ/ቤት በይ/መ/ቁ. 1279 ግንቦት 10 ቀን 2001 ዓ.ም. የሰጠው ውሳኔ በፍ/ብ/ሥ/ሥ/ሕግ ቁ. 348/1/ መሠረት ተሸረዋል።
2. ተጠሪዎች ያቀረቡት የሥራ ስንብት ክፍያ ሊያገኙ አይችሉም በማለት ወስነናል።

መዝገቡ ተዘግቶል፤ ይመለስ።

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት።

ነ/ዓ